

ETICKÁ VÝCHOVA

Příloha 4 ŠVP ZV Základní školy Kanice: „Otevřená škola“
(součást 2. aktualizovaného vydání k 1. 9. 2010)

Charakteristika

Etická výchova je jeden ze základních pilířů vedoucí k trvalému utváření pozitivního a přátelského klimatu na škole a formování žáků k hodnotově pozitivnímu přístupu k životu.

Zařazením prvků etické výchovy se snažíme systematicky osvojovat sociální dovednosti a formovat morálně vyzrálého člověka. Žák tímto způsobem získává důležité sociální kompetence: komunikativnost, sebeúctu a zdravé sebevědomí, pozitivní hodnocení druhých a především prosociální styl jednání. Prosociálnost jako schopnost vykonat něco dobrého pro druhé bez očekávání protislužby je nejdůležitější kompetencí, která zásadně pozitivně ovlivňuje rozvoj charakteru člověka.

Organizační vymezení

Etická výchova prolíná celým každodenním vzdělávacím a výchovným procesem. Na 1. stupni prostupuje všemi předměty, na 2. stupni zejména v předmětech: český jazyk a literatura, dějepis, výchova k občanství, hudební a výtvarná výchova, tělesná výchova, výchova ke zdraví, praktické činnosti.

Další doporučené aktivity:

- každodenní běžná komunikace, poznávání se, naslouchání, empatie, vzájemné respektování, úcta
- každodenní kultura stolování, oblékání
- činnost žakovské rady, SRPŠ, školské rady, spolupráce se zřizovatelem školy
- soustavná péče o školní prostředí, učební pomůcky
- zážitkové aktivity pod vedením pozvaných lektorů – 1x ročně
- projektový den „Slušnost pro každý den“ – 1x ročně
- pomoc druhým – podpora hnutí Na vlastních nohou, sdružení Život dětem, sponzorství zvířete v ZOO Brno – dle možnosti
- spolupráce s Ligou lidský práv (Férová škola)
- projekt Tradice
- sběr PET víček pro Charitu Hrabyně
- projekt ŠD – Den zvířátek

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáky vedeme k tomu, aby se v průběhu svého vzdělávání na 1. a 2. stupni naší školy naučili:

1. Aktivně naslouchat, otevřeně a pravdivě komunikovat.
2. Přijmout sebe, poznat své dobré i stinné stránky.
3. Pozitivně hodnotit druhé, vyslovit uznání, pochválit.
4. Problémy řešit tvořivě a rozvážně.
5. Vyjádřit svoje city a postoje otevřeně, ale ohleduplně.
6. Umět se vcítit do myšlení a citu druhých.
7. Překonávat pasivní a agresivní reakce, reagovat asertivně.
8. Zvolit si pozitivní vzory.
9. Ochotně poskytnout fyzickou pomoc a službu, darovat, podělit se, poradit a potěšit.
10. Být citlivý pro potřeby společnosti, být prosociální i vůči členům jiných etnických, náboženských, politických a kulturních skupin, snažit se o komplexní prosociálnost.

Způsob učení probíhá ve třech následujících fázích:

- nejdříve jde o navození tématu prostřednictvím zajímavé a podněcující aktivity (četba, vyprávění, hra, sekvence z filmu a pod.),
- následuje nácvik ve třídě, ve skupině (formou her, scének, tvořivých aktivit, zážitkové metody)
- a v neposlední řadě sledujeme přenos (aplikaci) do reálného života.

Učitelé a vychovatelé naší školy se řídí zásadami specifického výchovného stylu etické výchovy (tedy jak správně působit na dítě):

1. Přijímají dítě takové jaké je, vyjadřují pozitivní vztah k němu.
2. Přisuzují dítěti kladné vlastnosti, které u něho chceme probudit.
3. Zaměřují pozornost dítěte na důsledky jeho chování.
4. Povzbuzují dítě k dobrému jednání, k prosociálnosti.
5. Správně motivují dítě především formou sociální odměny.
6. Osobním příkladem vytváří pozitivní vzory chování, jednání, vystupování

Očekávané výstupy

Žák je veden k tomu, aby uměl:

- Uznávat velikost a důstojnost lidské osoby, objevovat vlastní jedinečnost a identitu
- Analyzovat a vyhodnocovat empatii v kolektivu, rozlišovat kognitivní a vytvářet si zdravé sebevědomí a emocionální složku empatie
- Nahrazovat agresivní a pasivní chování chováním asertivním, obhájit neagresivním způsobem svá práva
- Spolupracovat v obtížných sociálních situacích
- Být vnímavý ke celosvětovým sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností je řešit
- Analyzovat etické aspekty různých životních situací